

Листівки роздавалися кожному в руки та залишалися на лобовому склі автомобілів: *Flyers calling on people to 'reject democracy' and declaring that 'none have the right to legislate except Allah' were handed out and fixed to car windscreens and lamp posts in Tower Hamlets.*

Крім того, заклики були розповсюджені і у мережі Інтернет: *It came as hate preacher Anjem Choudary took to Twitter using the hashtag #StayMuslimDontVote in a string of posts urging his followers not to vote* [14]. Медійне видання, вербалізуючи протести мусульман проти волевиявлення, формує неприязне ставлення читачів, показуючи неприйняття місцевих звичаїв та традицій мусульманам.

Етнічні стереотипи з вищевказаних фрагментів конфліктогенної ситуації міжетнічної взаємодії визначаються цінностями, закріпленими у культурі та релігії обох етносів. Крім того, важливою є і тривалість історичних контактів британців та мусульман.

Таким чином, стандартними уявленнями про представників як власного етносу так й інших етносів у ситуації міжетнічної взаємодії виступають етнічні стереотипи, зміст останніх визначається різними факторами. Серед них: соціально-політичні та економічні умови розвитку обох етносів, цінності з їх культури та тривалість історичних контактів їх представників. При цьому, вказані фактори впливають на активізацію та руйнацію етнічних стереотипів у кооперативній та конфліктогенній ситуаціях міжетнічної взаємодії, що відтворюються у англійському мас-медійному дискурсі.

Перспективою нашого дослідження є подальше вивчення функціонування етнічних стереотипів у англійських мас-медійних дискурсивних практиках з дослідженням їх впливу на етноспецифіку комунікації.

Література:

1. Бартми́нский Е. Этноцентризм стереотипа. Польские и немецкие студенты о своих соседях / Е. Бартми́нский // Славяноведение. – 1997. – № 1. – С. 12–24.
2. Белова О. В. Этнические стереотипы по данным языка и народной культуры славян: Этнолингвистическое исследование: дисс. на соискание науч. степени д. филол. наук: спец. 10.02.03 «Славянские языки» / Ольга Владиславовна Белова. – М., 2006. – 264 с.
3. Крысин Л. П. Лингвистический аспект изучения этностереотипов (постановка проблемы) / Л. П. Крысин // Встречи этнических культур в зеркале языка: в сопоставительном лингвокультурном аспекте. – М.: Наука, 2002. – С. 171–175.
4. Крысин Л. П. Этностереотипы в современном языковом сознании: к постановке проблемы / Л. П. Крысин // Философские и лингвокультурологические проблемы толерантности. – Екатеринбург: Изд-во УрГУ, 2003. – С. 458–463.
5. Левицкий А. Е. Етнономіації у дзеркалі міжкультурної комунікації / А. Е. Левицкий, Ю. В. Святюк. – К.: Логос, 2010. – 134 с.
6. Маслова В. А. Лингвокультурология: учеб. пособие / В. А. Маслова. – М.: Издательский центр «Академия», 2001. – 208 с.
7. Садохин А. П. Введение в межкультурную коммуникацию / А. П. Садохин. – М.: Высш. шк., 2005. – 310 с.
8. Садохин А. П. Этнология: учебник / А. П. Садохин. – М.: Гардарики, 2006. – 287 с.
9. Святюк Ю. В. Національно-культурні стереотипи як складові англійської картини світу / Ю. В. Святюк // Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО КНЛУ. Серія Філологія. Педагогіка. Психологія. – К.: Видавничий центр КНЛУ. – 2002. – Вип. 6. – С. 491–494.

Джерела ілюстративного матеріалу:

10. Spend, spend, spend! How wealthy Arabs lavish £4.5 million a DAY in UK, cementing London's status as global playground of rich [Electronic resource]// The Daily Mail. – 27 May 2014. – Mode of access: <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2636238/Spend-spend-spend-How-wealthy-Arabs-lavish-4-5-million-DAY-UK-cementing-Londons-status-global-playground-rich.html#ixzz32vwMg09A>. – Last access: 2014. – Title from the screen.
11. 'Chinese students think British boys are gentlemen, but when they get drunk they go crazy' [Electronic resource]//The Guardian. – 20 October 2014. – Mode of access: <http://www.theguardian.com/education/2014/oct/20/sp-meet-a-student-from-china>. – Last access: 2014. – Title from the screen.
12. Nigel Farage: Some Muslims want to kill us [Electronic resource]// The Independent. – 12 March 2015. – Mode of access: <http://www.independent.co.uk/news/uk/politics/nigel-farage-some-muslims-want-to-kill-us-10103203.html>. – Last access: 2015. – Title from the screen.
13. Chicago's Nepalese community begins fundraising efforts [Electronic resource]// The Chicago Tribune. – 27 April 2015. – Mode of access: <http://my.chicagotribune.com/#section/590/article/p2p-83393311/>. – Last access: 2015. – Title from the screen.
14. Extremists order Muslims to boycott election in intimidating leaflets handed out at polling stations warning voting is a sin [Electronic resource]// The Daily Mail. – 8 May 2015. – Mode of access: <http://www.dailymail.co.uk/news/article-3073337/Extremists-order-Muslims-boycott-election-intimidating-leaflets-handed-polling-stations-warning-voting-sin.html>. – Last access: 2015. – Title from the screen.

УДК 81'276.6:338.48

Ю. О. Матвій-Лозинська,

Львівський інститут економіки і туризму, м. Львів

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ У ЗМОДЕЛЬОВАНИХ ПРОФЕСІЙНИХ СИТУАЦІЯХ СФЕРИ ТУРИЗМУ

У статті розглядається методика використання професійних ситуацій з метою засвоєння теоретичного матеріалу та впровадження набутих знань та умінь на практиці, а саме у змодельованих ситуаціях в контексті програми підготовки майбутніх фахівців сфери туризму. Подано окремі зразки професійних ситуацій на заняттях з іноземної мови за професійним спрямуванням.

Ключові слова: іноземна мова за професійним спрямуванням, професійні ситуації, сфера туризму, метод, методика, фахівець.

METHODS OF FOREIGN LANGUAGE OF PROFESSIONAL ORIENTATION TEACHING IN SIMULATED PROFESSIONAL SITUATIONS

The article considers the technique of professional situations using to learn theoretical material and implement the acquired knowledge and skills into practice, namely in simulated situations in the context of training of future specialists in tourism. Some examples of professional situations are given in the classroom for foreign language for professional purposes. The article highlights the examples of professional situations for sphere of tourism. It is known that language competence can be formed according to practical tasks. The article gives opportunity for teachers of high school to use the material during the lessons of professional English. The author gives methods of encouraging students to communication, to expressing their opinions within the given topic. It is showed that sphere of tourism is very popular and interesting for students because they can obviously see the result of their

conversation, in particular understanding of foreigners, giving any kind of recommendation etc. Special pedagogical creative approach was analyzed in the article. The attention must be paid to kinds of speaking: monological and dialogical. The method of professional situations is widely used by teachers in high school and are very popular among young people because it is more interesting than passive understanding and doing typical tasks. Such situations require knowledge of language and professional subjects.

Keywords: foreign language for professional purposes, professional situation, tourism, method, technique, specialist.

МЕТОДИКА ПРЕПОДАВАННЯ ІНОЗЕМНОГО ЯЗЫКА ПРОФЕСИОНАЛЬНОГО НАПРАВЛЕННЯ В СМОДЕЛИРОВАННЫХ ПРОФЕСИОНАЛЬНЫХ СИТУАЦИЯХ

В статье рассматривается методика использования профессиональных ситуаций с целью усвоения теоретического материала и внедрения полученных знаний и умений на практике, а именно в смоделированных ситуациях в контексте программы подготовки будущих специалистов сферы туризма. Поданы отдельные образцы профессиональных ситуаций на занятиях по иностранному языку профессионального направления.

Ключевые слова: иностранный язык профессионального направления, профессиональные ситуации, сфера туризма, метод, методика, специалист.

Постановка проблеми. Викладання іноземної мови за професійним спрямуванням вимагає від викладача вміння та знань зацікавити студентську аудиторію до вивчення даного предмету з метою подальшого використання ними набутих знань у професійній діяльності. Проте не всі теми дисципліни є легкими для засвоєння та запам'ятовування студентами. Виникає проблема повноцінного формування майбутнього фахівця сфери туризму, для якого знання іноземної мови є конкурентною перевагою на ринку праці, а також постає питання фаховості та кваліфікації викладача з даної дисципліни.

У пропонованій статті подано зразки проведення частини занять по-новому, де студенти є повноцінними активними учасниками навчального процесу, а не тільки пасивними слухачами матеріалу, що подається викладачем. Заняття вважається успішно проведеним, за умови, якщо більша частина студентів засвоїли матеріал та можуть його відтворити на практиці.

Огляд останніх досліджень і публікацій з цієї проблеми. Аналізуючи результати проведених досліджень можна стверджувати, що методика викладання іноземної мови була і залишається предметом інтересу багатьох дослідників, серед яких можна виділити Г. Є. Бакаєву, Н. Ф. Бориско, В. Д. Борщовецьку, С. С. Коломієць, Е. В. Мірошниченко, О. Б. Тарнопольського, С. П. Кожушко, Т. Hutchinson, Н. Widdoswon та ін. Дані дослідники звертали свою увагу передусім на вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням з метою подальшого використання у професійній діяльності.

Формування завдання дослідження та матеріал дослідження. Метою даної статті є запропонувати для розгляду та використання у практичній діяльності методику викладання іноземної мови за професійним спрямуванням на прикладі конкретних ситуацій, передбачених навчальною програмою дисципліни. Застосування даної методики дозволить викладачеві викликати студента на конструктивний діалог, переконати його та співрозмовника у набутих знаннях з дисципліни та готовності застосовувати їх на практиці у професійній діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням передбачає набуття у майбутніх фахівців навиків комунікативної компетенції іноземною мовою з метою повноцінного спілкування в межах своєї професійної діяльності з іншими представниками комунікативного процесу [4]. Вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням може бути проблематичним, оскільки охоплює матеріал притаманний певній сфері застосування і не завжди використовується у повсякденному спілкуванні. Проблема полягає у недостатній кількості використання викладачами практичних, так званих «реальних» ситуацій з повсякденного та професійного життя. Адаптування студентів у змодельовану реальність дозволяє їм проявити себе та використати набуті знання засобами іноземної мови з метою вирішення певної професійної ситуації. Студенти охоче беруть участь у такому виді роботи на занятті, тому що вони відразу бачать свій рівень володіння програмним матеріалом та можуть його підвищити занурившись у мовне середовище з ровесниками та викладачем, функція якого в даному виді діяльності зводиться до модератора, який може втручатися в змодельовані діалоги, ставити запитання, що провокують до відповіді або дискусії.

В поданій статті ми маємо на меті показати методику проведення частини заняття для фахівців туристичної галузі використовуючи метод змодельованих професійних ситуацій. Наприклад, ситуація на тему:

«Вам потрібно розмістити двох гостей, які прибули з-за кордону до вашого міста терміном на три дні, з метою ознайомлення із пам'ятками архітектури міста. Розмістіть клієнтів у готелі і ознайомте їх із програмою перебування».

Одним з варіантів монологічної відповіді студентів на подане ситуативне завдання може бути описана нижче відповідь.

I am a hotel administrator of Suputnyk Hotel. I have 2 guests from abroad coming up for 3 days to go sightseeing the historical places, other places of interest and monuments. Our hotel is situated in the downtown, thus it will take you a few minutes to reach any place of the city. Hotel can accommodate 392 guests. Altogether there are 198 rooms, including 1 apartment, 4 semi – suites and 13 deluxe, 44 business class, 27 double rooms, 25 twin (HQ+) rooms, 73 twin rooms and 11 singles. We can offer you a double room or single rooms. All rooms have private facilities, telephone, TV, mini-bar. The hotel also has a automatic cash terminal, hair & beauty salon, a sauna, a dentist's, a fitness room. You can park your car on the guarded car park. In the hotel there is a restaurant with 4 halls for 350 guests, cafes, bar where you can treat yourself to delicious meals of Ukrainian and European cuisine.

A tourist agency of the hotel offers you interesting programs which include:

- city tours;*
- visiting different museums;*
- ancient castles, monasteries and theatres;*
- folklore performances, organ music and chamber music concerts.*

The program of your stay will be as following:

- 1. On the arrival day you visit Theatre of M. Zankovetska. The performance starts at 6 p.m.*
- 2. The second day you will spend visiting museums and galleries, taking pictures of the downtown of Lviv.*
- 3. On the third day our guide will take you to Lviv ancient churches and monasteries.*

After that you'll have time to buy presents and souvenirs for your friends and relatives.

В процесі відповіді або після неї викладач як модератор процесу може задавати запитання усім студентам групи з метою розуміння матеріалу чи уточнення інформації. Запитання можуть бути побудовані наступним чином:

- 1. How many guests have come?*
- 2. What is the purpose of their coming?*
- 3. Where is the hotel situated?*
- 4. What types of hotel rooms are there in the hotel?*
- 5. What is included into the program of stay?*

6. *Can guests of the hotel taste Ukrainian national dishes in the hotel restaurant?*

7. *Where can guests buy presents for their friends and relatives?*

Студенти групи повинні уважно слухати відповіді інших студентів, оскільки запитання стосуються матеріалу, який подається. З метою активізації знань всіх студентів викладач-модератор залучає до дискусії студентів групи, які не залучені до основної відповіді.

Наведемо приклад діалогічного ситуативного завдання, в якому можна залучити не двох, а навіть більше учасників залежно від ситуації:

«Ви – адміністратор готелю. Вам телефонують з-за кордону з метою забронювати один номер двомісний і три номери одномісні, але не дуже дорогі. Узгодьте час перебування гостей та дайте вичерпну інформацію щодо готелю.»

– Black Perl Hotel. Reservations. Sonya Thomson speaking.

– Hello. I'd like to book a 1 double and 3 single rooms, please.

– Certainly. When would you like to come?

– On the eleventh of May for two nights.

– Ok! Very good. We have rooms with bath and shower.

– What's the price difference? Because we want a not very expensive room.

– Oh, rooms with bath are more expensive. I would advise you a room with shower. It costs 120\$ per night.

– Oh, we think we'll take the rooms with shower then.

– Ok, I'll reserve them for your name. Please, may I have your name?

– Yes, it's Tony Claire.

– Ok.

– Oh, sorry, can you tell me some information about your hotel?

– Yes. Of course. The Black Perl Hotel is situated in the heart of the city, facing the Royal Castle and overlooking the Danube. Our hotel is not far from the business, commercial and entertainment areas. And it takes just 30 minutes to get to the international airport.

– It's good. What about guest room facilities?

– We have 276 rooms and 16 suites (with the remote control TV, direct – dial telephones, bathrobes, mini-bars and in – room safe in each) with 24 – hour room service.

– Also, we have available great conferences and meeting facilities:

meeting rooms.

– 10 business rooms equipped with computers, faxes, printers, photocopiers, projectors, microphones, e-mail.

– interpreters booths.

– discount program for large groups.

– Oh, it's so good, you have very good business facilities. What about restaurant or bar?

– Of course, we have exclusive restaurant featuring both international and national cuisine with live music and entertainment every evening.

– Thank you very much, you've given me all the information which I needed.

– Oh, thanks! We look forward to seeing you!

– Good. That's all settled then? Good bye.

– Good bye.

Доцільно викладачам звернути увагу студентів групи на підкреслені слова та словосполучення фахового спрямування з метою пояснення або перекладу у подальшій діяльності.

В поданій статті ми навели приклади лише двох зразків ситуативних завдань, на основі яких можна зрозуміти методику та побудувати практичне заняття з іноземної мови за професійним спрямуванням для майбутніх фахівців туристичної галузі залучаючи студентів до конструктивного діалогу та активної участі у навчальному процесі.

Висновки з цього дослідження та перспективи. Підсумовуючи вище сказане можемо наголосити на важливості практичного застосування набутих знань та умінь з іноземної мови за професійним спрямуванням з метою подальшого застосування у професійній діяльності. Важливою є роль викладача, який керує навчальним процесом на занятті, мотивує студентів до активізації знань в усній формі, залучає до монологічного чи діалогічного мовлення використовуючи вивчені мовні кліше та штампи з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» у змодельованих практичних професійних ситуаціях. До подальших перспектив дослідження відносимо розробку плану цілого заняття, а не окремої частини з використанням практичних ситуаційних завдань у професійній сфері.

Література:

1. Коваль Л. М. Формування у студентів немовних вищих навчальних закладів англійської професійно орієнтованої мовної компетенції / Л. М. Коваль // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.4. – С. 318–321.
2. Програма з англійської мови для професійного спілкування / Г.С. Бакаєва, О.А. Борисенко та ін. – К. : Ленвіт, 2005. – 119 с.
3. Тарнопольський О. Б. Аспектний підхід до навчання англійської мови для спеціальних цілей у немовних ВНЗ / О. Б. Тарнопольський, З. М. Корнева // Вісник ХНУ ім. В. Н. Каразіна. – 2011. – Вип. 18. – С. 231–239.

УДК 378,147:811

Л. М. Нікітюк,

Національний університет «Острозька академія», м. Острог

МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У РІЗНОРІВНЕВИХ ГРУПАХ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

У статті визначено поняття різнорівневі групи та висвітлено проблему організації навчання іноземної мови у таких групах. Досліджуються та аналізуються способи та основні методи організації навчання іноземної мови у різнорівневих групах.

Ключові слова: *різнорівнева група, методи навчання іноземної мови, організація навчання, однорівнева пара/група, різнорівнева пара/група.*